

Betænkelighed med Hensyn til Bygning af Slusen. Den gennemgaar alle de Forslag, der har været fremme i Aarenes Løb til Sikring af Hvide Sande-Kanalen og til Afvanding af Ringkøbing Fjord, nemlig Forslaget om at sikre Kanalen ved Moleanlæg og at foretage en Sikring af Kanalen ved Sluseanlæg, hvorved der enten kan skabes en Ferskvandstilstand i Ringkøbing Fjord eller en Brakvandstilstand. Og endelig har Kommissionen udtalt sig om Gravning af en Kanal fra Ringkøbing Fjord ned til Ho Bugt. Men dette Forslag er saa løst skitseret, at jeg tror, man kan se bort fra det, Omkostningerne her opgøres skønsmæssigt til at ville blive 7 Mill. Kr. Kommissionen udtaler, at Hensynet til Landbruget maa være det afgørende ved Bedømmelsen af Forholdene ved Ringkøbing Fjord, fordi Fiskeriinteresserne i Sammenligning med Landbrugets Interesser er ret minimale. Kommissionen siger i sin Betænkning, at den har anstillet Undersøgelser over, hvad Landboerne i Virkeligheden krævede, og hvilke Tilstande i Fjorden de maatte anse for at være de heldigste, og Kommissionen mener, at man bedst kan imødekomme de meget forskellige Interesser ved, at der etableres en Brakvandstilstand, og det kan man gøre, hvis man bygger Slusen saaledes, at man fuldstændig er Herre over Vandstandsforholdene i Fjorden og Herre over, hvorvidt man vil tillade Havvandet at strømme ind i Fjorden eller ikke. Kommissionen siger, at Tilstanden, som den nu er, nærmest er, som Tilstanden var før 1910, da man aabnede Kanalen ved Hvide Sande, og Kommissionen er enig i, at Tilstanden, som den nu er, er i høj Grad uheldig for Landbruget ved Ringkøbing Fjord.

Jeg tror imidlertid, at det vil være vanskeligt selv ved Gennemførelsen af det Lovforslag, der her foreligger, at tilfredsstille alle Beboerne omkring Ringkøbing Fjord, og jeg nærer fremdeles nogen Betænkelighed ved at etablere den Tilstand i Fjorden, som her foreslaas, fordi vi dog ikke opnaar at faa en enstemmig Tilslutning fra Lodsejerne. Indtil videre maa jeg i alt Fald afvente, hvad de forskellige Lodsejere vil sige til det foreliggende Lovforslag. Vi Socialdemokrater har hele Tiden stillet os paa det Standpunkt, at vi, efter at man havde foretaget Eksperimentet ved Hvide Sande, som vi advarede stærkt imod, gerne vilde være med til at skabe de bedst mulige Vilkaar for Befolkningen, baade for Landboerne og for Fiskerne, men vi maa have nogen Sikkerhed

for, at de Penge, der herefter anvendes, bliver forstandigt brugt, saa at man ikke ved at foretage sig noget, som koster Statskassen betydelige Summer, skaber saadanne Forhold ved Ringkøbing Fjord, at en Del af Beboerne stiller Krav til Staten om Erstatning for de Tilstande, der etableres. Noget saadant har vi i høj Grad været udsatte for hidtil, det maa vi værgе os imod i Fremtiden. Jeg er heller ikke sikker paa, at det er heldigere at skabe en Brakvandstilstand i Ringkøbing Fjord end at følge det Forslag, Socialdemokraterne stillede i 1914, hvorefter der vilde blive tilvejebragt Ferskvandstilstand i Fjorden. Kommissionen har egentlig udtalt, at den anser det for heldigst, om Ringkøbing Fjord blev en Ferskvandssø i Stedet for et Brakvandsbassin. Men, siger Kommissionen, da Beboerne saa afgjort kræver det modsatte, nemlig at Vandet i Ringkøbing Fjord bliver Brakvand, vil man indtil videre stille Forslag om, at Beboernes Ønske imødekommes. Kommissionen siger: „Da Trangen ikke endnu er til Stede“ — til Ferskvandstilstand i Fjorden — „og da de nuværende Ejere anser denne Ordning og den dermed følgende Omvæltning i Jordens Benyttelse for meget utilfredsstillende, mener Kommissionen ikke at kunne anbefale Tilvejebringelsen af Ferskvandstilstanden paa nærværende Tidspunkt, men maa under Hensyn til det i øvrigt anførte anse det for ønskeligt, at den forestaaende Ordning indeholder de bedst mulige Betingelser for en senere Overgang til Ferskvandstilstand i Fjorden“. Kommissionen synes ikke at være nogen Betænkelighed med Hensyn til Slusens Stabilitet og heller ikke stor Betænkelighed med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Slusen vil blive udsat for Tilsanding eller ej. Jeg maa dog tro, at der kan blive Tale om nogen, maaske endog betydelig Tilsanding ved, at Havvandet strømmer frit ind gennem Slusen, til visse Tider i betydelig Mængde. Jeg nærer nogen Betænkelighed i Retning af, at der kan blive en saadan Tilstand indenfor Slusen, at man i Virkeligheden ikke kan faa Afløbsforholdene saaledes, som man forudsætter, men hvis Sagkundskaben vil sige god for Planen i eet og alt, vil det være mindre vanskeligt for Rigsdagen at tage Stilling dertil.

Der er nu ofret i alt omtrent 3 Mill. Kr. paa Hvide Sande-Projektet, uden at man har faaet noget nævneværdigt for Pengene, ja, man har endog ved de trufne Foranstaltninger gjort betydelig Skade